

Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13455,Sesja-naukowa-Arcybiskup-Antoni-Baraniak-w-sluzbie-Kosciola-i-Ojczyzny-oraz-otwarcie-wystawy-„Da-mihi-animas,caetera-tolle.Arcybiskup-Antoni-Baraniak-1904-1977”-Poznan,3-listopada-2012
20.04.2024, 04:31

Sesja naukowa „Arcybiskup Antoni Baraniak w służbie Kościoła i Ojczyzny” oraz otwarcie wystawy „Da mihi animas, caetera tolle. Arcybiskup Antoni Baraniak 1904-1977” - Poznań, 3 listopada 2012

E
v
e
n
t
N
a
m
e
S
t
a
r
t
D
a
t
e
E
n
d
D
a
t
e
D
u
r
a
t
i
o
n

Sesja naukowa „Arcybiskup Antoni Baraniak w służbie Kościoła

3rd Nov 2012

N/A

Kuria Metropolitalna w Poznaniu, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu, Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu, Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu oraz Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu zorganizowały w sobotę, 3 listopada 2012 roku, sesję naukową w 35. rocznicę śmierci abp. Antoniego Baraniaka „Arcybiskup Antoni Baraniak w służbie Kościoła i Ojczyzny (1904-1977)”. Sesję poprzedziła uroczysta Msza święta w Bazylice Archikatedralnej i modlitwa przy grobie zmarłego, a uroczystościom towarzyszyło otwarcie wystawy poświęconej życiu i działalności abp. Baraniaka „Da mihi animas, caetera tolle. Arcybiskup Antoni Baraniak 1904-1977”. Inicjatywę patronuje Arcybiskup Metropolita Stanisław Gądecki.

Program:

Bazylika Archikatedralna w Poznaniu (Ostrów Tumski 1)
 • godz. 9.30 - Msza św. pod przewodnictwem Arcybiskupa Stanisława Gądeckiego. Po Mszy św. modlitwa w krypcie i grób św. Arcybiskupa Antoniego Baraniaka.

Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu - „Sala Perłowa” (Lubrańskiego 1)
 • godz. 10.45 - otwarcie wystawy fotograficznej poświęconej życiu i działalności Metropolity Poznańskiego „Da mihi animas, caetera tolle. Arcybiskup Antoni Baraniak 1904-1977”. Wystawa będzie czynna do 17 listopada 2012 r.

Zwiedzanie:
 wtorek - piątek w godzinach 10.00 - 17.00,
 sobota w godzinach 9.00 - 15.00,
 w niedziele, poniedziałki oraz święta - nieczynne

Towarzystwo Chrystusowe Dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu (Panny Marii 4)
 • godz. 11.30 - sesja naukowa:
 - Alokucja Arcybiskupa Stanisława Gądeckiego Metropolity Poznańskiego
 - Charyzmat salezjański w posłudze Antoniego Baraniaka, ks. dr Jarosław Wąsowicz SDB, Inspektor św. Wojciecha w Pile
 - MartYROlogia biskupa Antoniego Baraniaka, Arcybiskup Marek Jędraszewski Metropolita Łódzki
 - Działania władz wobec abp. Antoniego Baraniaka w latach 1956-1977, dr Konrad Białecki, IPN Oddział Poznań

• godz. 12.45 - 13.00 Przerwa
 - Posługa duszpasterska abp. Antoniego Baraniaka w archidiecezji poznańskiej, ks. prof. dr hab. Bernard Kolodziej TChir, WT UAM Poznań
 - Udział abp. Antoniego Baraniaka w obradach Soboru Watykańskiego II, ks. mgr Rafał Rybacki, Kustosz Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu
 - Wspomnienie o Arcybiskupie, Biskup Stanisław Napierała, Kalisz
 - Źródła i materiały dotyczące życia i działalności abp. Antoniego Baraniaka, ks. prof. dr hab. Leszek Wilczyński, Instytut Studiów Kościelnych Lubrańscianum w Poznaniu
 - Prezentacja reportażu dokumentalnego poświęconego abp. Antoniemu Baraniakowi, dr Jolanta Hajdasz, Przewodnik Katolicki

Abp Antoni Baraniak (1904-1977) - Niezłomny świadek wiary i obrońca Kościoła
 W sierpniu 2012 roku obchodziliśmy trzydziestą piątą rocznicę śmierci arcybiskupa Antoniego Baraniaka - niezłomnego świadka wiary i obrońcy Kościoła, w tym szczególnie Kościoła Polskiego.

Antoni Baraniak urodził się 1 stycznia 1904 roku w Wielkopolsce, w Sebastianowie, w parafii Mchy, w chłopskiej wielodzietnej rodzinie. Tam też otrzymał staranne wychowanie religijne i ukończył szkołę powszechną. Jego wybitne uzdolnienia zadcierały o wysłanie go na dalszą naukę do salezjanów, których szkoła mieściła się daleko od rodzinnego domu w Oświęcimiu. W wieku szesnastu lat wstąpił do nowicjatu salezjańskiego, pięć lat później złożył śluby wieczyste, po których pracował jako wychowawca w placówkach salezjańskich. W Krakowie rozpoczął studia filozoficzne, potem w Rzymie na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim i Uniwersytecie Apolinaris kontynuował studia teologiczne i prawnicze, zwrócenie podwójnym doktoratem (z prawa kanonicznego oraz teologii). Poznał także języki obce, łacinę i grekę, które pozostały jego umiłowanymi przez całe życie. Nauczył się również doskonale wiedeńskie, niemieckie i francuskie. W 1930 roku przyjął święcenia kapłańskie w Krakowie z rąk księdza arcybiskupa Adama Stefana Sapiehy. Rodzinne wychowanie religijne, duchowość salezjańska promująca odpowiedzialność za siebie i innych, staranne wykształcenie owocowały obficie w życiu księdza arcybiskupa.

Prowadził on życie bardzo pracowite i niezwykle skromne, w cieniu dwóch wielkich postaci, kardynała Augusta Hlonda (w latach 1933-1948) i kardynała Stefana Wyszyńskiego (w latach 1948-1957). Młody kapłan podjął pracę, która była służbą Bogu i Kościołowi. Życie arcybiskupa było ciche i zarazem heroiczne, aż do mężerstwa w obronie Kościoła Polskiego i jego Prymasów. Prymas Polski August Kardynał Hlond, salezjanin, poznał w Rzymie swojego współpracownika i powołał księdza Antoniego Baraniaka na stanowisko osobistego sekretarza. Od tego czasu datuje się ściśle współpraca tych dwóch postaci - wielkiej indywidualności w Kościele Polskim, kardynała Augusta Hlonda i jego sekretarza. Po śmierci Prymasa, z woli umierającego Kardynała przekazał do Stolicy Apostolskiej sugestie dotyczące następcy Prymasa Polski, w osobie biskupa lubelskiego Stefana Wyszyńskiego. W roku 1951 ksiądz Baraniak, w wieku 47 lat, został mianowany przez papieża Piusa XII biskupem pomocniczym gnieźnieńskim. Dalej ze spokojem prowadził zlecone sobie sprawy Kościoła, kierując Sekretariatem Prymasa Polski. W okresie powojennym, w czasach najgorszego stalinizmu i komunizmu, sytuacja Kościoła w Ojczyźnie była bardzo trudna. Mimo zawartego w kwietniu 1950 roku „Porozumienia między rządem a Episkopatem” sytuacja wciąż się pogarszała. W nocy z 25 na 26 września 1953 roku Prymas Polski Stefan Wyszyński i biskup Antoni Baraniak zostali aresztowani przez władze komunistyczne.

Biskup Antoni Baraniak był człowiekiem niezłomnym. W więzieniu uczynił postanowienie, że nigdy nie będzie świadczył przeciwko Księdzu Prymasowi i że jest gotów oddać swe życie za sprawę Kościoła. Był to czas niezwykle trudnej próby, biskup Antoni Baraniak był torturowany i szykanowany, jednak swoją twardą i nieprzejędną postawą osłaniał przed procesem Prymasa Stefana Wyszyńskiego, który po latach powiedział: „on cierpiał za mnie”. Czerpał siły z modlitwy, w celi odprawiał rekolekcje razem z innymi więźniami, klęczał i modlił się na ich oczekiwania. Niezłomność była charakterystyczna dla postawy biskupa i to nie tylko podczas uwięzienia, ale również w czasach późniejszych. Zarówno w Sekretariacie Prymasa Polski, jak też na poznańskiej stolicy biskupiej, borykając się z licznymi restrykcjami ze strony władzy ludowej ostro i zdecydowanie bronił Kościoła. Ciężkie przeżycia tamtego okresu bardzo silnie i nieodwracalnie odbiły się na zdrowiu biskupa Antoniego Baraniaka.

Po uwolnieniu z więzienia w październiku 1956 roku, biskup Antoni Baraniak był nadal kierownikiem Sekretariatu Prymasa, aż do nominacji na arcybiskupa metropolite poznańskiego 30 maja 1957 roku. Owcześnie władze zgodziły się na tę nominację, licząc że bardzo schorowany biskup nie będzie długo żył. Tymczasem Bóg sprawił, że arcybiskup Antoni Baraniak był w pełni sprawny przez okres trzech lat: najpierw w ubekim więzieniu mokotowskim na ul. Rakowieckiej (od września 1953 do grudnia 1955 roku), potem internowany, izolowany i nadzorowany w domu salezjańskim w Marszałkach (od grudnia 1955 do marca 1956 roku), a następnie uzyskał zezwolenie na wyjazd do Krynicy, do siostr Elżbietanek w celach leczniczych. Tam przebywał pod ścisłym nadzorem od marca do października 1956 roku.

Biskup Antoni Baraniak był człowiekiem niezłomnym. W więzieniu uczynił postanowienie, że nigdy nie będzie świadczył przeciwko Księdzu Prymasowi i że jest gotów oddać swe życie za sprawę Kościoła. Był to czas niezwykle trudnej próby, biskup Antoni Baraniak był torturowany i szykanowany, jednak swoją twardą i nieprzejędną postawą osłaniał przed procesem Prymasa Stefana Wyszyńskiego, który po latach powiedział: „on cierpiał za mnie”. Czerpał siły z modlitwy, w celi odprawiał rekolekcje razem z innymi więźniami, klęczał i modlił się na ich oczekiwania. Niezłomność była charakterystyczna dla postawy biskupa i to nie tylko podczas uwięzienia, ale również w czasach późniejszych. Zarówno w Sekretariacie Prymasa Polski, jak też na poznańskiej stolicy biskupiej, borykając się z licznymi restrykcjami ze strony władzy ludowej ostro i zdecydowanie bronił Kościoła. Ciężkie przeżycia tamtego okresu bardzo silnie i nieodwracalnie odbiły się na zdrowiu biskupa Antoniego Baraniaka.

Po uwolnieniu z więzienia w październiku 1956 roku, biskup Antoni Baraniak był nadal kierownikiem Sekretariatu Prymasa, aż do nominacji na arcybiskupa metropolite poznańskiego 30 maja 1957 roku. Owcześnie władze zgodziły się na tę nominację, licząc że bardzo schorowany biskup nie będzie długo żył. Tymczasem Bóg sprawił, że arcybiskup Antoni Baraniak był w pełni sprawny przez okres trzech lat: najpierw w ubekim więzieniu mokotowskim na ul. Rakowieckiej (od września 1953 do grudnia 1955 roku), potem internowany, izolowany i nadzorowany w domu salezjańskim w Marszałkach (od grudnia 1955 do marca 1956 roku), a następnie uzyskał zezwolenie na wyjazd do Krynicy, do siostr Elżbietanek w celach leczniczych. Tam przebywał pod ścisłym nadzorem od marca do października 1956 roku.

Biskup Antoni Baraniak był człowiekiem niezłomnym. W więzieniu uczynił postanowienie, że nigdy nie będzie świadczył przeciwko Księdzu Prymasowi i że jest gotów oddać swe życie za sprawę Kościoła. Był to czas niezwykle trudnej próby, biskup Antoni Baraniak był torturowany i szykanowany, jednak swoją twardą i nieprzejędną postawą osłaniał przed procesem Prymasa Stefana Wyszyńskiego, który po latach powiedział: „on cierpiał za mnie”. Czerpał siły z modlitwy, w celi odprawiał rekolekcje razem z innymi więźniami, klęczał i modlił się na ich oczekiwania. Niezłomność była charakterystyczna dla postawy biskupa i to nie tylko podczas uwięzienia, ale również w czasach późniejszych. Zarówno w Sekretariacie Prymasa Polski, jak też na poznańskiej stolicy biskupiej, borykając się z licznymi restrykcjami ze strony władzy ludowej ostro i zdecydowanie bronił Kościoła. Ciężkie przeżycia tamtego okresu bardzo silnie i nieodwracalnie odbiły się na zdrowiu biskupa Antoniego Baraniaka.

Patroni medialni:

„Serce ludzkie jest niespokojne, bo tęskni za Bogiem...
 Pragnienia ludzkiego serca nie giną w pustce beznadziejnej,
 lecz docierają do Boga i w Nim znajdują niejako rezonans”.

(Abp Antoni Baraniak, Przemówienie wygłoszone w Roku Wiary 1986)

Przebiegający pod patronatem
 Bpms organizacyjnej - Archidiecezjalnej w Poznaniu
 ul. Łąckiego/Pasażerka 2, 61-108 Poznań
 tel. 61 810 15 19 / fax 61 892 78 48 / e-mail: recepcja@arp.poznan.pl

MSZA ŚWIĘTA, OTWARCIE WYSTAWY I SESJA NAUKOWA POD PATRONATEM
J.E. Ks. Arcybiskupa Stanisława Gądeckiego
 Metropolity Poznańskiego
3 LISTOPADA 2012

PROGRAM

Bazylika Archikatedralna w Poznaniu

9:30 Msza św. pod przewodnictwem J.E. Księdz Arcybiskupa Stanisława Gądeckiego Metropolity Poznańskiego.
 Po Mszy św. modlitwa w krypcie i grób św. Arcybiskupa Antoniego Baraniaka.

Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu - „Sala Perłowa”

10:45 Otwarcie wystawy fotograficznej poświęconej życiu i działalności Metropolity Poznańskiego.
 Wystawa będzie czynna do 17 listopada b.ż.

Towarzystwo Chrystusowe Dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu

11:30 Konferencja naukowa:
 Alokucja Arcybiskupa Stanisława Gądeckiego Metropolity Poznańskiego

Charyzmat salezjański w posłudze Antoniego Baraniaka
 ks. dr Jarosław Wąsowicz SDB, Inspektor św. Wojciecha w Pile

MartYROlogia biskupa Antoniego Baraniaka
 Arcybiskup Marek Jędraszewski Metropolita Łódzki

Działania władz wobec abp. Antoniego Baraniaka w latach 1956-1977
 dr Konrad Białecki, IPN Oddział Poznań

12:45 - 13:00 Przerwa

Posługa duszpasterska abp. Antoniego Baraniaka w archidiecezji poznańskiej
 ks. prof. dr hab. Bernard Kolodziej TChir, WT UAM Poznań

Udział abp. Antoniego Baraniaka w obradach Soboru Watykańskiego II
 ks. mgr Rafał Rybacki, Kustosz Archiwum Archidiecezjalnego w Poznaniu

Wspomnienie o Arcybiskupie
 Biskup Stanisław Napierała, Kalisz

Źródła i materiały dotyczące życia i działalności abp. Antoniego Baraniaka
 ks. prof. dr hab. Leszek Wilczyński, Instytut Studiów Kościelnych Lubrańscianum w Poznaniu

Prezentacja reportażu dokumentalnego poświęconego abp. Antoniemu Baraniakowi
 dr Jolanta Hajdasz, Przewodnik Katolicki